

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

۱۴۰۴

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

کدام آموزش در دانش آموزان موثرتر است؟

فلش کارت یا بروشور؟

مقایسه دو روش آموزشی در زمینه خدمات دندانپزشکی

مجری اصلی:

دکتر سمانه رازقی، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

طرح تحقیقاتی با عنوان "بررسی اثر دو روش مداخله آموزشی بر آگاهی و عملکرد خوداظهار دانش آموزان ۱۰-۱۳ ساله مقطع ابتدایی در رابطه با صدمات تروماتیک دندانی در شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲" توسط خانم دکتر سمانه رازقی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳/۱۴۰۴ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سلامت دهان و دندان کودکان و نوجوانان کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

اینجانب دکتر سمانه رازقی، متخصص دندانپزشکی کودکان و دانشیار گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تهران هستم. حوزه تخصصی بنده شامل ارتقاء سلامت دهان، آموزش سلامت دهان، و مداخلات رفتاری در کودکان است. از جمله سوابق اجرایی اینجانب می توان به معاونت آموزشی گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی به مدت ۶ سال، عضویت در شورای پژوهشی مرکز تحقیقات پیشگیری پوسیدگی دندان پژوهشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (از بدو تاسیس اکنون)، عضویت در هیأت مدیره و خزانه داری انجمن دندانپزشکی کودکان ایران به مدت ۴ سال (تاکنون) و عضویت فعال در کمیته های آموزشی و پژوهشی اشاره نمود. تمرکز فعالیت های علمی ام بر توسعه راهبردهای مداخله ای مبتنی بر شواهد در حوزه سلامت دهان کودکان است.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

- دکتر سمانه رازقی، دانشیار گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، عضو مرکز تحقیقات پیشگیری پوسیدگی دندان پژوهشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

• دکتر سیمین زهرا محبی، استاد تمام گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، عضو مرکز تحقیقات پیشگیری پوسیدگی دندان پژوهشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

• دکتر محمدجواد خرازی فرد، دندانپزشک و اپیدمیولوژیست، معاونت پژوهشی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

• دکتر حانیه حسین زاده، دندانپزشک، تهران

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه‌هایی هستند؟

مخاطبان نتایج این طرح در درجه اول دانش آموزان در سنین نوجوانی و خانواده‌های آنان هستند. همچنین معلمان، مراقبین سلامت مدارس، دندانپزشکان و سیاست‌گذاران سلامت نیز می‌توانند از نتایج این طرح به منظور برنامه ریزی در جهت ارتقاء سلامت دهان و دندان در کودکان و نوجوانان بهره ببرند.

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

کدام آموزش در دانش آموزان موثرتر است؟ فلش کارت یا بروشور؟ مقایسه دو روش آموزشی درباره صدمات دندانی.

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

با توجه به شیوع بالای صدمات تروماتیک دندانی در میان نوجوانان، اجرای مداخلات آموزشی مؤثر می‌تواند نقش مهمی در افزایش آگاهی و بهبود عملکرد این گروه پرخطر داشته باشد. چنین مداخله‌ای، در صورت به‌کارگیری گسترده، می‌تواند به کاهش بروز صدمات (پیشگیری اولیه) و کاهش عوارض ناشی از آن‌ها (پیشگیری ثانویه) منجر شود. پژوهش حاضر بر اثربخشی دو روش آموزشی فلش کارت و پمفلت در بهبود شاخص‌های آگاهی و عملکرد دانش‌آموزان ۱۱ تا ۱۳ ساله تمرکز دارد.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از

نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

• اهمیت و نوآوری موضوع

صدمات دندانی یکی از شایع‌ترین اورژانس‌های دندانپزشکی در کودکان و نوجوانان است که در صورت مدیریت نامناسب، می‌تواند منجر به عوارض ماندگار شود. این پژوهش با هدف مقایسه اثربخشی دو روش مداخله آموزشی طراحی شد تا رویکردی علمی، پیشگیرانه و کاربردی برای ارتقاء آگاهی و عملکرد دانش‌آموزان ارائه دهد.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

این پژوهش نشان داد که آموزش صحیح و هدفمند می‌تواند آگاهی و عملکرد دانش‌آموزان ۱۱ تا ۱۳ ساله را در زمینه صدمات دندانی به‌طور چشمگیری بهبود بخشد. هر دو روش آموزشی استفاده‌شده (فلش کارت و پمفلت)، اثربخشی مناسبی در انتقال مفاهیم و یادگیری پایدار داشت. آموزش در سنین نوجوانی، فرصتی طلایی برای پیشگیری از آسیب‌های غیرقابل جبران دندانی در آینده است.

• موارد کاربرد نتایج طرح

نتایج این طرح می‌تواند در برنامه‌ریزی آموزش سلامت مدارس، تدوین دستورالعمل‌های آموزشی سازمان‌های بهداشتی و طراحی کمپین‌های پیشگیری از صدمات دندانی در سطح ملی به کار رود. معلمان، مراقبین سلامت مدارس، دندانپزشکان و سیاست‌گذاران سلامت، گروه‌های اصلی استفاده‌کننده از این یافته‌ها هستند. همچنین این نتایج می‌تواند مبنای طراحی محتوای آموزشی برای کتاب‌های درسی یا پلتفرم‌های دیجیتال آموزش سلامت دانش‌آموزان قرار گیرد.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: افزایش آگاهی و عملکرد دانش‌آموزان در مواجهه با صدمات دندانی
تأثیر دوم: فراهم کردن الگویی کاربردی برای آموزش‌های پیشگیرانه در مدارس ابتدایی

✍ محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

محدودیت‌های اصلی شامل انجام پژوهش در یک منطقه جغرافیایی خاص (تهران) و با جامعه محدود از دانش‌آموزان بود. همچنین، ارزیابی عملکرد بر اساس خوداظهاری می‌تواند با سوگیری همراه باشد. پیگیری طولانی‌مدت نیز امکان‌پذیر نبود تا میزان ماندگاری تأثیر آموزش در بلندمدت بررسی شود.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و

تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

پیشنهاد می‌شود مطالعات آینده بر بررسی اثربخشی بلندمدت مداخلات آموزشی با استفاده از پیگیری‌های چندماهه تمرکز کنند. همچنین، مقایسه شیوه‌های نوین آموزشی (نظیر اپلیکیشن‌های تعاملی یا آموزش مبتنی بر واقعیت افزوده) با روش‌های سنتی، می‌تواند به کاربردی‌تر شدن نتایج کمک کند. انجام پژوهش‌هایی با گروه‌های هدف متنوع‌تر و در مناطق مختلف کشور، به تعمیم‌پذیری بهتر یافته‌ها کمک خواهد کرد.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

برای توسعه و اجرای گسترده تر آموزش های پیشگیرانه در مدارس، حمایت وزارت آموزش و پرورش در گنجاندن این آموزش ها در برنامه های درسی یا فوق برنامه ضروری است. همچنین، حمایت وزارت بهداشت در طراحی دستورالعمل های سلامت دهان مبتنی بر پژوهش و تأمین منابع آموزشی استاندارد، اهمیت دارد. تأمین بودجه پژوهشی از سوی نهادهای حامی پژوهش نیز به توسعه مطالعات تکمیلی کمک می کند.

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است.

یافته های این پژوهش با تأکید بر نقش آموزش هدفمند در پیشگیری از صدمات دندانی، می تواند به ارتقاء فرهنگ خودمراقبتی در نوجوانان منجر شود. این نتایج در صورت به کارگیری در سطح مدارس، موجب بهبود شاخص های سلامت دهان و کاهش نیاز به درمان های پرهزینه خواهد شد. همچنین، می تواند مبنایی برای تدوین برنامه های آموزشی رسمی یا کمپین های عمومی در حوزه سلامت دهان کودکان و نوجوانان شود و در بلندمدت بر کاهش نابرابری های بهداشتی و ترویج رفتارهای سلامت محور اثرگذار باشد.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

مقاله اول این طرح پژوهشی به ژورنال European Archives of Pediatric Dentistry سابمیت شده است و در مرحله داوری است.

اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

ایمیل: s-razeghi@tums.ac.ir

تلفن: ۰۲۱۸۸۰۱۵۹۶۰

موبایل: ۰۹۱۲۶۲۳۱۷۶۵

حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

1. Glendor, U. (2009). Aetiology and risk factors related to traumatic dental injuries – a review. Dental Traumatology.

2. Petti, S., & Tarsitani, G. (2003). Traumatic injuries to anterior teeth in Italian schoolchildren: Prevalence and risk factors. Endodontics & Dental Traumatology.
3. AAPD. (2023). Guideline on Management of Acute Dental Trauma. American Academy of Pediatric Dentistry.
4. Andreasen, J.O., & Andreasen, F.M. (2018). Textbook and Color Atlas of Traumatic Injuries to the Teeth.

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

با توجه به نقش کلیدی کودکان و نوجوانان در آینده سلامت جامعه، سرمایه‌گذاری در آموزش‌های مؤثر و ماندگار در این گروه سنی می‌تواند پایه‌گذار رفتارهای سلامت‌محور در نسل آینده باشد. امید است نتایج این پژوهش در سیاست‌گذاری‌های آموزشی و بهداشتی کشور مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی اثر دو روش مداخله آموزشی بر آگاهی و عملکرد خوداظهار دانش آموزان ۱۰-۱۳ ساله
مقطع ابتدایی در رابطه با صدمات تروماتیک دندانی در شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

کد طرح: ۵۸۲۳۵

مجری اصلی: دکتر سمانه رازقی

تاریخ اختتام: ۱۴۰۴

لینک مقاله: در حال انتشار